

Hugo Bouter

Wie zonder zonde is...

'Wie van u zonder zonde is, laat die het eerst een steen op haar werpen'.

Johannes 8:7

Jezus' houding ten aanzien van de wet

De farizeeën brachten een vrouw die overspel had gepleegd bij Jezus en vroegen Hem: 'Mozes draagt ons in de wet op zulke vrouwen te stenigen, wat vindt U daarvan?' Jezus zweeg aanvankelijk, maar zei ten slotte: 'Wie van u zonder zonde is, laat die het eerst een steen op haar werpen' (Joh. 8:7). Wat betekent dit nu voor het thema van de vergeving, en onze houding ten aanzien van de zonde van een medemens? De wet van Mozes was toch de wet van God? Verzette Jezus Zich tegen de wet van Mozes, de wet die God Zelf bij de Sinaï aan Zijn volk had gegeven?

Inderdaad is de wet van Mozes de wet van God, maar hij is aan Israël gegeven, niet aan de hele wereld. Misschien kunnen we zeggen dat het volk Israël heeft gefunctioneerd als een 'proeftuin', een soort leermodel voor de wereld. De wet is heilig, rechtvaardig en goed, zegt de apostel Paulus (Rom. 7:12), maar de mens is een zondaar en totaal onmachtig om de wet te volbrengen en zodoende het leven te verwerven. De wet bracht dit aan het licht. Het volk van God heeft de wet niet kunnen houden en het is genoegzaam gebleken dat de mens van nature onmachtig is op deze grondslag voor Gods aangezicht te bestaan.

Christus is gekomen om ons nieuw leven te geven door middel van Zijn dood en opstanding, door Zijn eigen opstandingsleven en Zijn Geest aan ons mee te delen. Hoewel wij niet meer leven onder het regime van de wet, wordt de rechtvaardige eis van de wet nu door ons als christenen vervuld door een wandel door de Geest

(Rom. 6:14; 8:4). Dit gebeurt echter niet door de wet als regel van dankbaarheid te hanteren, zoals velen denken. Christus Zélf is de Maatstaf, het Model van de nieuwe mens (vgl. 1 Joh. 3:16), en door de werking van Zijn Woord en Geest worden wij aan Hem gelijkvormig gemaakt.

De wet is door Mozes gegeven, de genade en de waarheid is door Jezus Christus geworden (Joh. 1:17). Dat is het geweldige contrast tussen de oude en de nieuwe bedeling. Christus kwam een *nieuw* gebod brengen namens Zijn Vader (Joh. 13:34). Hij is méér dan Mozes, hoger dan Israëls wetgever (Hebr. 3:1-6). Hij openbaarde ten *eerste* de genade van God: de genade was kenmerkend voor Zijn komst in het vlees, en die genade bracht ook vergeving van zonden met zich mee. De goddelijke vergeving was beschikbaar in Hem, door Zijn Persoon en werk, en ze werd geschonken door het geloof in Zijn naam. Hij zou immers plaatsvervangend voor zondaars lijden en sterven. Op grond van deze oneindige, goddelijke vergeving is er ook onderlinge vergeving mogelijk.

Maar ten *tweede* openbaarde Hij ook de waarheid, want die werd duidelijk in Hem onthuld en zichtbaar gemaakt door Zijn woorden en werken. Het gaat om de waarheid over alle dingen, over God en mens, over de wereld en haar overste. De openbaring van de waarheid zien wij dan ook in Zijn handelwijze met de vrouw en met de omstanders in Johannes 8. Christus is hier het grote Licht van de wereld: Hij doorgrondt de harten en maakt alles openbaar. Hij brengt zowel de zondigheid van de omstanders alsook die van de vrouw zelf aan het licht. Zij werd na haar vrijspraak opgeroepen voortaan niet meer te zondigen en in nieuwheid van leven te wandelen (Joh. 8:11; Rom. 6:4; 8:4). De omstanders die haar aanklaagden, gingen één voor één weg, omdat niemand van hen zonder zonde was en hun eigen geweten hen bovendien aanklaagde.

Jezus bleef alleen over en kon natuurlijk niet als enige de vrouw oordelen, want het vonnis van steniging moest altijd op grond van twee of drie aanwezige getuigen van het misdrijf plaatshebben. Hierin handelde Hij geheel overeenkomstig de wet van Mozes. Hij heeft de wet volmaakt vervuld tijdens Zijn leven en ook in Zijn sterven. De aanklagers zelf handelden echter niet naar de wet, want de man die bij het overspel betrokken was geweest had eveneens gestenigd moeten worden (Deut. 22:22).¹

¹ Voor verdere studie verwijs ik graag naar mijn 'Kanttekeningen bij de Heidelbergse Catechismus' en de brochure 'De sluier op het gezicht van Mozes', die van de website www.oudesporen.nl kunnen worden gedownload.

